

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DU LỊCH GẮN LIỀN VỚI VIỆC BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA PHỐ CỔ HÀ NỘI

Phùng Thị Hạnh

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Những giá trị của Phố cổ Hà Nội đã được khẳng định cùng thời gian. Đó là tổng hòa giữa những kiến trúc nhà ở, các công trình tôn giáo, nghề cổ, nếp sống người Hà Nội, các tập tục, lễ hội gắn với các di tích, phố nghề,... Đây là những tài nguyên văn hóa rất có giá trị để Thủ Đô Hà Nội phát triển du lịch một cách bền vững. Trong chiến lược phát triển du lịch, Hà Nội đặt mục tiêu phát triển du lịch văn hóa là thế mạnh, bên cạnh đó là phát triển du lịch làng nghề, du lịch nghỉ dưỡng với những tiềm năng lớn. Để đạt được những mục tiêu trên, Thủ Đô Hà Nội cần có hướng đi và giải pháp phù hợp để phát triển du lịch gắn liền với việc bảo tồn và phát huy giá trị Phố cổ Hà Nội.

Từ khóa: Du lịch, du lịch nghỉ dưỡng, du lịch văn hóa, giá trị văn hóa, tài nguyên du lịch văn hóa.

Nhận bài ngày 07.10.2020; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày 26.10.2020

Liên hệ tác giả: Phùng Thị Hạnh; Email: pthanh@daihocthudo.edu.vn

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hà Nội là một trong những địa bàn tập trung nhiều di tích lịch sử, văn hóa của cả nước. Nơi đây cũng có rất nhiều danh lam, thắng cảnh nổi tiếng. Khi nói đến Hà Nội, chúng ta không thể không nhắc đến Phố cổ Hà Nội. Hiện nay, trong Phố cổ Hà Nội, mật độ công trình di tích lịch sử văn - hóa cao nhất thành phố, khoảng 120 di tích gồm đình, đền, chùa, miếu, các công trình cách mạng,... Ngoài giá trị vật thể còn có giá trị phi vật thể, yếu tố tạo nên cái hồn của Phố cổ Hà Nội, đó chính là các giá trị truyền thống, giá trị đạo đức, là lối sống, cách làm ăn, nói năng, giao tiếp,... Nguồn tài nguyên nhân văn quý báu đó chính là nội lực to lớn trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển du lịch của Hà Nội. Hà Nội có nhiều thế mạnh để phát triển du lịch, đặc biệt là du lịch văn hóa, du lịch làng nghề, du lịch nghỉ dưỡng, tuy nhiên những thế mạnh đó chưa được phát huy tương xứng cũng như chưa bảo tồn được những giá trị vốn có của phố cổ. Vì vậy, du lịch Hà Nội cần có những giải pháp thiết thực để phát triển du lịch gắn liền với việc bảo tồn và phát huy phố cổ Hà Nội. Trong phạm vi bài viết này, tác giả chỉ tập trung nghiên cứu những giá trị văn hóa nổi bật của Phố cổ Hà Nội, thực trạng hoạt động du lịch hiện nay tại Phố cổ từ đó đề ra một số

giải pháp phát triển du lịch gắn liền với bảo tồn và phát huy giá trị của Phố cổ Hà Nội.

2. NỘI DUNG

2.1. Khái niệm cơ bản

Giá trị văn hóa. Giá trị là phạm trù riêng có của loài người, liên quan đến lợi ích vật chất cũng như tinh thần của con người. Bản chất và ý nghĩa bao quát của giá trị là tính nhân văn. Chức năng cơ bản nhất của giá trị là định hướng, đánh giá và điều chỉnh các hoạt động của cá nhân và cộng đồng. Giá trị gắn liền với nhu cầu con người. Nhu cầu của con người rất phong phú, đa dạng và được biểu hiện dưới nhiều hình thức khác nhau. Chính nhu cầu là động cơ thúc đẩy mạnh mẽ hành động của con người, giúp con người tạo nên những giá trị vật chất và tinh thần.

James People và Garrick Bailey cho rằng, "Giá trị là cái ý tưởng về các loại mục đích hay các loại lối sống của một cá thể, nó được chia sẻ trong một nhóm hay trong toàn xã hội, nó được cá thể, nhóm hoặc toàn xã hội mong muốn hay được coi là có ý nghĩa. Đó là phẩm chất cơ bản cần phải có để đảm bảo con đường sống, các chuẩn tối thượng chỉ đạo mọi hoàn cảnh thực tiễn. Có những giá trị có thể định lượng bởi một giá, nhưng cũng có những giá trị không thể định giá - vô giá: lòng yêu nước, tình yêu tình bạn, các tác phẩm nghệ thuật... Những hành động của con người vì nhu cầu và thỏa mãn nhu cầu trong quá trình tồn tại của mình ẩn chứa các giá trị văn hóa (GTVH). Khía cạnh trí tuệ, năng lực sáng tạo, khát vọng nhân văn của con người biểu hiện trong hoạt động sống của cá nhân, cộng đồng, dân tộc: ăn, mặc, ở, đi lại, giao tiếp xã hội, giáo dục, tập quán, tín ngưỡng,... tạo nên nét đặc trưng của GTVH. Nhu cầu của con người càng cao càng tạo điều kiện cho việc hình thành các GTVH. GTVH là cái hình thành trong quá trình vận động của các cá nhân, nhóm và cộng đồng xã hội vươn tới thỏa mãn nhu cầu của mình. Do vậy, nói tới GTVH là nói tới những thành tựu của một cá nhân hay một dân tộc đã đạt được trong quan hệ với thiên nhiên, với xã hội và trong sự phát triển bản thân mình; nói tới GTVH cũng là nói tới thái độ, trách nhiệm và những quy tắc ứng xử của mỗi người trong quan hệ của bản thân với gia đình, xã hội và thiên nhiên; nói tới GTVH cũng là nói tới những biểu tượng cho cái chân - thiện - mỹ. Như vậy, chỉ những hoạt động nào thể hiện được những sức mạnh bản chất của con người, những sức mạnh biểu trưng cho chân - thiện - mỹ mới hiện diện như những giá trị văn hóa".

Phát triển du lịch gắn liền với việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa. Bảo tồn, phát huy di sản văn hóa và phát triển du lịch có mối quan hệ chặt chẽ và tương hỗ, thúc đẩy nhau cùng phát triển. Có thể nói nếu du lịch phát triển sẽ tạo điều kiện cho du khách tiếp cận với các giá trị văn hoá. Nhưng nếu du lịch chỉ khai thác mà không chú trọng đến việc bảo tồn, gìn giữ các di sản văn hoá thì các giá trị văn hoá dễ dàng xuống cấp hoặc biến dạng. Do đó, việc quan tâm đầu tư về nhân lực, tài lực, vật lực góp phần bảo tồn, tôn tạo, phát huy các giá trị văn hoá phục vụ cho hoạt động du lịch nói riêng, cho sự phát triển kinh tế – xã hội của địa phương nói chung là một vấn đề vô cùng cấp thiết hiện nay.

2.2. Những giá trị văn hóa của Phố cổ Hà Nội

- Giá trị di sản phi vật thể

Khu Phố cổ Hà Nội là một phần để nhận diện bản sắc văn hoá đô thị Hà Nội. Đây không chỉ là một trung tâm kinh tế mà còn là một trung tâm văn hoá đa dạng với đời sống tinh thần phong phú giàu bản sắc đó là các lễ hội truyền thống trong các di tích lịch sử, văn hoá của người Hà Nội, cùng với sự hiện diện của nghề thủ công truyền thống bằng các tên phố, các di tích đình thờ tổ nghề, bằng các hoạt động buôn bán, sản xuất hiện hữu còn lưu giữ trên các con phố. Khu Phố cổ Hà Nội là một bảo tàng sống về quá trình hình thành và phát triển. Người Hà Nội sinh sống trong không gian ấy, làm ăn buôn bán, tham gia các hoạt động sinh hoạt cộng đồng với các thói quen tập tục, nền nếp rất “văn hoá Hà Nội”.

- Giá trị di sản vật thể. Phố cổ Hà Nội là một đô thị di sản kiến trúc hết sức độc đáo. Phố cổ xưa là những phố dọc ngang kiểu bàn cờ với nhà, cửa hàng hai bên, giữa là mặt đường bằng đất có dải gạch ở giữa có cổng ngăn cách giữa các phố. Cổng mở thông ban ngày và đóng kín ban đêm tạo thành các phường nghề riêng. Khi lập nghiệp ở Thăng Long, mỗi nghề thủ công đều tập trung ở một khu vực nhất định và tạo nên những phường hoặc phố nghề. Khi cuộc sống của họ ổn định, điều kiện kinh tế cho phép, họ đã cho dựng các ngôi đình chung để đáp ứng nhu cầu tinh thần và tôn vinh các vị tổ nghề hoặc để tưởng nhớ đến một nhân vật lịch sử. Như vậy, đình vừa là nơi sinh hoạt văn hóa, vừa để giải quyết các công việc tập thể có ý nghĩa hành chính, đồng thời là nơi có ý nghĩa tôn giáo tín ngưỡng. Những công trình đình, đền, chùa ấy trước hết là nơi thờ của các làng, thôn, phường cũ như đình 38 Hàng Đường của làng Đức Môn hay phản ánh gốc gác của cư dân Kinh thành mà một bộ phận đáng kể là từ nhiều nơi khác, tỉnh khác di cư về đây làm ăn như đình Tú Đình Thị ở Ngõ Yên Thái là nơi thờ tổ nghề thêu do dân làng thêu Quất Động dựng nên. Bên cạnh những công trình đình, đền, chùa, nét đặc trưng của Phố cổ Hà Nội chính là những ngôi nhà ở truyền thống- nhà hình ống. Khu Phố cổ Hà Nội giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành của Kinh đô Thăng Long xưa. Dù trải qua nhiều biến cố lịch sử, những thành tố đơn lẻ của Phố cổ bị thay đổi, mang dấu ấn của kiến trúc cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX nhưng về tổng thể vẫn bảo lưu cơ cấu không gian đô thị của một khu Phố cổ truyền thống. Đặc điểm dân gian thể hiện rất rõ trong cách tổ chức khu phố trên cơ sở đơn vị, phường nghề với phương thức sản xuất, tổ chức xã hội thể hiện văn hoá, tín ngưỡng, cách thức xây dựng có nguồn gốc từ nông thôn.

2.3. Thực trạng hoạt động du lịch tại Phố cổ Hà Nội

Hà Nội được coi là trung tâm văn hoá phong phú và đa dạng nhất của cả nước. Những người muốn đi tìm hiểu một nước Việt Nam “nghìn năm văn hiến” chắc chắn phải đến Hà Nội trước tiên. Mặc dù các thành quách, đền đài, cung điện được xây dựng từ triều đại này sang triều đại khác đã bị tàn phá nhiều, có khi không còn nữa, nhưng không có nơi nào trong cả nước còn giữ được nhiều di tích cổ xưa như Hà Nội. Đặc biệt là các công trình văn hoá - lịch sử nổi tiếng như Văn Miếu - Quốc Tử Giám, chùa Một Cột, chùa Trấn Quốc, chùa Kim Liên, chùa Quán Sứ, đền Voi Phục, đền Quán Thánh, đền Hai Bà,... là những công trình được xây dựng cách đây 9 - 10 thế kỷ rất có giá trị về mặt văn hoá, lịch sử, tôn giáo, kiến trúc nghệ thuật. Thành phố cũng là nơi tập trung nhiều bảo tàng, nhà hát, nhà triển lãm, thư viện.

Về văn hoá phi vật thể, Hà Nội cũng là nơi hội tụ nhiều phong tục tập quán, thuần phong mỹ tục, nhiều lễ hội đặc trưng của vùng đồng bằng Bắc Bộ. Nhiều vốn cổ được phục hồi, lưu giữ và phát triển. Đây là một trong những thế mạnh của du lịch Hà Nội. Là một trong những điểm nhấn văn hóa đặc trưng của Hà Nội, Phố cổ Hà Nội trở thành một lợi thế để đem đến cho khách du lịch một cái nhìn toàn diện về Thủ đô nghìn năm văn hiến. Qua khảo sát hoạt động du lịch tại Phố cổ Hà Nội cho thấy lượng khách tham quan Phố cổ chủ yếu là khách du lịch nước ngoài, họ tham gia tour của các công ty lữ hành hoạt động trên địa bàn khu phố trung tâm Hà Nội. Đối với các công ty lữ hành này, họ chỉ coi Phố cổ là một tour du lịch nhỏ trong nhiều tour du lịch hiện họ đang khai thác. Hoạt động chủ yếu của các công ty lữ hành khi đưa khách vào tham quan Khu Phố cổ là đi dạo hoặc đi xích lô/xe điện tham quan một số phố nghề, cho khách mua sắm tại chợ Đồng Xuân, một số phố như Hàng Bông, Hàng Gai, đi dạo quanh hồ Hoàn Kiếm, thăm đền Ngọc Sơn và xem múa rối nước. Hiện nay, nhận thức được tính cấp thiết trong việc phát huy tiềm năng của Phố cổ Hà Nội, Ban Quản lý Phố cổ đã có đề xuất một số tour du lịch đặc trưng tại phố cổ như: tour kiến trúc, phố nghề và ẩm thực. Tham gia trong thị trường nhằm khai thác kinh doanh du lịch có một số công ty lữ hành hiện đang thiết lập các tour du lịch trong phố cổ, cụ thể là Amica travel, Hương Giang Travel, Hanoi Toserco, Charme Asia Travel, Travel Authentic, Tonkin Travel, Luxury travel, Hanspan Travel và Công ty Cổ phần Đồng Xuân, đơn vị khai thác Tour Khám phá Phố cổ bằng xe điện.

2.4. Tác động của du lịch đối với việc bảo tồn giá trị văn hóa Phố cổ Hà Nội

Điều đầu tiên không thể phủ nhận được đó là sự phát triển của du lịch có tác động trực tiếp vào việc chấn hưng và bảo tồn các di sản văn hóa. Vì để làm du lịch, để thỏa mãn nhu cầu du lịch của con người mà người ta phục hồi, tôn tạo lại các di tích. Du lịch góp phần làm cho các di tích sống lại vì du lịch tạo điều kiện đưa di sản văn hóa đến với công chúng, được khẳng định giá trị bởi công chúng. Khi di sản được khẳng định giá trị, có sức hấp dẫn đối với khách du lịch thì người ta sẽ đua nhau đến, đua nhau thực hiện nhu cầu du lịch

Điều thứ hai, ý thức được vai trò, tầm quan trọng của ngành kinh doanh du lịch trong sự phát triển kinh tế xã hội của Khu Phố cổ, các cơ quan ban ngành chức năng đã có một số chính sách trong quản lý du lịch tại phố cổ, tạo tiền đề cho việc khai thác các giá trị di sản, giúp cho các giá trị di sản được nhận diện, được biết đến bởi khách du lịch. Để khai thác vào hoạt động du lịch, nhằm thu hút, hấp dẫn khách thì các di sản phi vật thể, các lễ hội đã được khôi phục lại, những di sản có cơ hội quay trở lại với đời sống thực tại của người dân. Đối với một số điểm di tích hiện đã được bảo tồn như Nhà cổ Mã Mây, đình Đồng Lạc, đền Bạch Mã,... khi đưa vào chương trình du lịch thì nguồn ngân sách thu được trong hoạt động kinh doanh du lịch cũng góp thêm một phần vào ngân sách bảo tồn, tôn tạo các công trình đó trong thời gian hiện nay và về sau. Tuy nhiên, công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa trong Khu Phố cổ tuy có nhiều cố gắng song chưa đáp ứng yêu cầu thực tế. Đối với các khu phố nghề, tên phố là tên loại hàng được bán tại phố đó nhưng do chạy theo thị hiếu của khách du lịch mà người ta không còn buôn bán các mặt hàng theo

từng tên phố nữa, các hàng hóa được bày bán lung tung, phần nhiều là hàng xuất xứ Trung Quốc, rất hiếm gặp các loại hàng hóa nội địa, bản địa.

2.5. Một số giải pháp phát triển du lịch gắn liền với bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa Phố cổ Hà Nội

2.5.1. Nhóm giải pháp “bảo tồn”

Nâng cao điều kiện sống cho người dân ở khu phố cổ và khu phố cũ. Trước sự xuống cấp của các công trình kiến trúc cổ trong khi nhu cầu của người dân sống trong các công trình này ngày càng gia tăng, việc tìm cách cải thiện điều kiện sinh sống của người dân được cho là giải pháp chủ đạo và lâu dài, giúp cho các công trình kiến trúc cổ không tiếp tục bị biến dạng một cách tiêu cực. Muốn giải quyết vấn đề này cần phân tích rõ các nhóm kiến trúc cổ gắn với dân cư để có những hành động cụ thể, thiết thực.

Triển khai chi tiết quy hoạch bảo tồn không gian di tích. Khi thực hiện dự án bảo tồn một di tích nào đó, xu hướng chung hiện nay là phải đặt di tích đó trong không gian văn hoá, trong môi trường xã hội và cảnh quan tạo nên giá trị tổng hoà và đặc trưng của di tích đó. Cần giữ gìn bản sắc kiến trúc cổ trong trùng tu, tôn tạo. Hiện nay, nhiều di tích bị tu sửa sai quy cách do sự thiếu hiểu biết của những người có trách nhiệm và cả đơn vị thi công. Việc tu bổ di tích còn dựa vào kinh nghiệm, ít dựa vào luật và các văn bản dưới luật, kết quả là di tích gốc bị biến dạng, nhất là đối với các di tích kiến trúc nghệ thuật.

Tiếp tục đầu tư cho bảo tồn. Việc đầu tư nguồn vốn cho công tác bảo tồn các di tích nói chung và các công trình kiến trúc cổ nói riêng đã được quan tâm hơn trong những năm gần đây. Bên cạnh việc cấp ngân sách trực tiếp cho việc nghiên cứu các di tích và các công trình tu bổ, tôn tạo di tích, Nhà nước có thể tạo ra hành lang pháp lý thuận lợi, đơn giản hóa các thủ tục hành chính để kêu gọi các doanh nghiệp tham gia đầu tư, tôn tạo, bảo tồn các di tích, với điều kiện phải đáp ứng được những yêu cầu nhất định về chuyên môn. Thành phố Hà Nội cần quỹ đất dùng để thực hiện giãn dân. Mặt khác, việc bảo tồn, tôn tạo các công trình kiến trúc cổ hoàn toàn có thể huy động các nguồn lực từ nhân dân.

Đào tạo nguồn nhân lực cho bảo tồn. Sự thiếu hụt về nguồn nhân lực chất lượng đang là vấn đề chung cho hoạt động bảo tồn, trùng tu di tích với đặc thù không những phải xử lý các vấn đề liên quan đến các yếu tố kỹ thuật, thẩm mỹ mà còn phải ứng xử phù hợp với các yếu tố lịch sử, văn hóa, các đặc trưng và giá trị truyền thống. Trong ngắn hạn và dài hạn, việc ưu tiên đào tạo, phát triển nguồn nhân lực cho công tác bảo tồn cần được chú trọng.

Tăng cường hợp tác quốc tế. Hợp tác quốc tế là nhu cầu không thể thiếu được trong hoạt động bảo tồn với các di sản văn hoá có quy mô lớn và phức tạp như các khu đô thị cổ. Hợp tác quốc tế trong lĩnh vực bảo tồn được hiểu theo hai khía cạnh, đó là khía cạnh tài chính và khía cạnh chuyên môn. Trong quá trình hợp tác, sự giúp đỡ về tài chính của các nước là quan trọng, nhưng đáng quý hơn là về kinh nghiệm, phương pháp và kiến thức chuyên sâu về bảo tồn của các chuyên gia nước ngoài.

2.5.2. Nhóm giải pháp “phát huy”

Gìn giữ và phát huy nét đặc sắc riêng có của kiến trúc cổ Hà Nội. Kiến trúc cổ Việt Nam và đặc biệt là Hà Nội chịu ảnh hưởng của nhiều nền văn hoá nên có sự pha trộn và mang dáng dấp của nhiều loại hình kiến trúc khác nhau. Tuy nhiên, đặc điểm, điều kiện sinh sống kết hợp với óc sáng tạo của các kiến trúc sư đã mang lại cho quần thể kiến trúc cổ Hà Nội những nét đặc trưng cơ bản: Nét đặc trưng chung là chất mộc trong các công trình kiến trúc cổ phong kiến. Chất mộc thể hiện ở màu sắc, hoạ tiết, kết cấu của kiến trúc cổ phong kiến; ở đường nét hoa văn trang trí tinh xảo, cầu kỳ và lấy cảm hứng từ thiên nhiên. Chất mộc thể hiện ở kết cấu kiến trúc không đồ sộ mà nhỏ nhắn, vật liệu gỗ là chủ yếu, thường là những loại gỗ tốt như gỗ lim, lâu ngày vẫn nguyên vẹn và ít mối mọt. Về quần thể kiến trúc, nét đặc trưng để Hà Nội khác hẳn những thành phố khác là sự pha trộn của nhiều nền văn hoá mà nổi bật là sự pha trộn của kiến trúc phương Đông qua những công trình kiến trúc cổ phong kiến và kiến trúc phương Tây qua những công trình kiến trúc Pháp thuộc. Sự pha trộn kiến trúc Á - Âu trong không gian nhỏ hẹp của nội thành Hà Nội tạo nên một không gian thâm nghiêm cổ kính mà sang trọng.

Xây dựng chiến lược quảng bá kiến trúc cổ Hà Nội. Quảng bá kiến trúc cổ Hà Nội cần một chiến lược cụ thể với những nội dung cơ bản như: Đa dạng hoá các hình thức quảng bá du lịch thông qua truyền hình; thông qua việc tổ chức các sự kiện mang tính văn hoá; thông qua nghệ thuật tạo hình; thông qua các phương tiện vận tải; thông qua công nghệ hiện đại.

Nâng cao năng lực cung cấp thông tin du lịch. Nâng cao năng lực cung cấp thông tin để rút ngắn việc tiếp cận văn hoá Thăng Long - Hà Nội của du khách thập phương. Du khách đến thăm Hà Nội và đi thăm những di tích kiến trúc cổ với mong muốn cân bằng sự khác biệt văn hoá đó. Hiện nay, ở những di tích kiến trúc cổ thu hút nhiều du khách, ngoài vấn đề nâng cao chất lượng của đội ngũ hướng dẫn viên du lịch, cần có những thông tin giới thiệu cơ bản về giá trị lịch sử, văn hoá của di tích và nên in ra bằng một số tiếng thông dụng để tiện cho việc theo dõi và tìm hiểu. Ở những di tích kiến trúc cổ nhỏ hẹp không tiện cho việc đặt những bảng biểu hoặc bệ giới thiệu thông tin về di tích, nên đầu tư những tờ rơi, sổ nhỏ giới thiệu về di tích kiến trúc cổ phát cho du khách trước khi vào tham quan, nhưng cũng cần đảm bảo không ảnh hưởng đến vấn đề vệ sinh môi trường.

Phát triển dịch vụ vận tải. Để thu hút du lịch và đạt tốc độ tăng trưởng bền vững thì cần phải nâng cấp chất lượng dịch vụ vận tải, không chỉ hệ thống xe khách, taxi, xe bus mà cả những hệ thống vận tải đường dài như tàu hỏa, máy bay. Phát triển dịch vụ vận tải về chất lượng và số lượng có ý nghĩa trước mắt với việc lưu thông nội địa đồng thời để nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch.

Tăng cường hợp tác quốc tế trong việc quảng bá hình ảnh kiến trúc cổ Hà Nội. Việc phát huy những giá trị văn hoá lịch sử của các công trình kiến trúc cổ Hà Nội rất cần sự hợp tác của nhiều quốc gia, nhiều nền văn hóa khác nhau. Chính sự khác biệt văn hoá mới khiến người dân của nền văn hoá này nhận thức được rõ những nét độc đáo của nền văn hóa khác mà đôi khi những người bản địa chưa thể cảm nhận hết được. Tuy nhiên, việc gìn giữ và quảng bá kiến trúc cổ Hà Nội cũng cần tạo một khoảng cách nhất định và thận trọng trong việc tiếp thu những luồng tư tưởng nước ngoài.

3. KẾT LUẬN

Phát triển của du lịch Thủ đô Hà Nội chưa tương xứng với tiềm năng và lợi thế so sánh; hiệu quả kinh doanh du lịch còn thấp. Để khắc phục những tồn tại hạn chế, Thành phố đã tuyên truyền, thực hiện các nội dung Chiến lược, Quy hoạch phát triển tổng thể du lịch Việt Nam và của Thành phố Hà Nội giai đoạn đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 cùng với triển khai đồng bộ các giải pháp của Kế hoạch số 207/KH-UBND của UBND Thành phố thực hiện Nghị quyết số 06-NQ/TU của Thành ủy Hà Nội về phát triển du lịch thủ đô Hà Nội giai đoạn 2015-2020 và những năm tiếp theo; rà soát bổ sung các nội dung, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện theo yêu cầu Nghị quyết số 08-NQ/TW của Bộ Chính trị. Đồng thời thực hiện các nhóm giải pháp “bảo tồn” và “phát huy” giá trị Phố cổ Hà Nội như: Nâng cao điều kiện sống cho người dân ở khu phố cổ và khu phố cũ, Triển khai chi tiết quy hoạch bảo tồn không gian di tích, Đào tạo nguồn nhân lực, Tăng cường hợp tác quốc tế, Gìn giữ và phát huy nét đặc sắc riêng có của kiến trúc cổ Hà Nội, Xây dựng chiến lược quảng bá kiến trúc cổ Hà Nội, Tăng cường hợp tác quốc tế trong việc quảng bá hình ảnh kiến trúc cổ Hà Nội...

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hoàng Mai (2019), “Giải pháp phát triển sản phẩm du lịch nhằm tăng sức hấp dẫn và sức cạnh tranh cho du lịch Hà Nội”, Viện Nghiên cứu phát triển du lịch.
2. Nghị Quyết 08 – NQ/TW của Bộ Chính trị về “phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn”.
3. Thanh Mai (2016), “Tiếp tục bảo tồn, phát huy giá trị khu phố cổ Hà Nội”, Sở Văn hóa Thể Thao Hà Nội.
4. UBND thành phố Hà Nội (2011), Quy hoạch phát triển du lịch thành phố Hà Nội đến năm 2020, định hướng 2030.
5. UBND thành phố Hà Nội (2016), Nghị quyết 06-NQ/TU về “Phát triển du lịch Thủ đô Hà Nội giai đoạn 2016-2020 và những năm tiếp theo”.

SOLUTIONS TO DEVELOP TOURISM IN RELATION TO RESERVING AND MAINTAINING CULTURAL VALUES OF OLD QUARTERS

Abstract: The values of Old Quarters in Hanoi has been proved. This reflects on the harmony among housing architecture, religious buildings, antique trades, Hanoian lifestyle, customs and festivals related to relics, craft streets, etc. These are valuable cultural resources which will help the capital's authorities develop a sustainable tourism industry. In the strategy for developing tourism, Hanoi city recognizes that its strength will focus on developing cultural tourism. Besides, the craft villages travel and leisure travel with many great potentialities are also concerned. To be able to achieve these above goals, Hanoi city needs to have suitable directions and solutions to develop tourism in relationship with reserving as well as maintaining values of Old Quarters.

Keywords: Tourism, cultural tourism, cultural tourism resources, values cultural, craft tourism, leisure tourism.